

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 1. De utilitate Scientiæ Asceticæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

muniter à Philosophis, Ethicisque assignatum, nempe bonum utile, honestum, & delectabile cum hac scientia obveniat.

§. I.

De Utilitate Scientiae Asceticae.

I. Quod S. Paulus 1. ad Tim. 4. Timotheo scripsit:

Exerce autem te ipsum ad pietatem: nam corporalis exercitatio ad modicum utilis est: pietas autem ad omnia utilis est, promissionem habens vitae, qua nunc est, & futura. Hoc totum de Scientia Ascetica jure meritissimo dici potest; quid enim Homo magis optare potest, quam ut in hoc exilio vitam longam, pacatam, & omnibus rebus necessariis instructam vivere, & in altero orbe vitam beatam & aeternam feliciter obtinere queat; quod autem aptius, efficacius, & facilius medium excogitari potest ad utramque hanc vitam obtinendam, quam Scientia Ascetica ad perfectionem & perfectam DEI caritatem impellens?

II. Et 1. quidem vitam corporalem quod attinet, quis pacatam, & longam justius sperare potest, quam homo Scientia Ascetica instructus eamque legitimè usurpans? Ita sane DEUS ipse Lev. 26. promittit dicens: Si in praeceptis meis ambulaveritis, & mandata mea custodieritis, & feceritis ea, dabo vobis pluviam temporibus suis, & terra gignet germen suum, & pomae arbores replebuntur: Apprehendet messem trituram vindemiam, & vindemia occupabit sementem, & comedetis panem vestrum in saturitate, & absque pavore habuistis in terra vestra. Dabo pacem in finibus vestris, dormietis, & non erit, qui exterreat. Sed & Psalmista Ps. 33. idipsum indicavit dicens. Quis est homo, qui vult vitam, diligite dies videre bonos? divertite à malo, & fac bonum, inquit, & persequere eam. Quis autem magis & perfectius servat mandata DEI? aut divertit à malo, & facit bonum, quam qui secundum praecepta Asceticae scientiae operans perfectionem caritatis totis viribus obtinere conatur? idem S. Propheta Ps. cit. dixit: Timeate Dominum omnes sancti eius, quoniam non est inopia timentibus eum, quanto magis amantibus eum inopiam obvenire patietur? Si Christus, quoniam DEI, & justitiam ejus quaerentibus omnia necessaria adje-

adjectum iri, promisit, quis magis hoc sperare poterit, qui hoc unicum studet, ut DEUS in ipso per caritatem gnet, atque adeo jure cum Davide Ps. 22. dicere possit: *minus regit me, & nihil mihi deerit, in loco pascuae ibi me caruit.* Si denique Salomon Prov. 3. hortatus est: *Non obliviscaris legis meae, & praecepta mea cor tuum capiat; longitudinem enim dierum, & annos vitae, & pacem apponit tibi: quis justius iterum vitam longam & pacatam optinere potest, quam Asceta perfectionis Studiosus, atque ad praecepta Dei perfectissimo modo observans? Ut adeo sibi illa Deut. 30. verba applicare queat: Elige ergo vitam tuam, & diligas Dominum Deum tuum, utque obedientius, & illi adhaereas; ipse enim est vita tua, & longiorum tuorum.*

III. Non minus verò ad vitam quoque futuram vitam obtinendam est utilis, cum verè de scientia Ascetica suo modo queat, quod Christus Jo. 10. de se dixit: *Non enim, ut vitam habeant, & abundantius habeant.* Cui sola caritas jus ad vitam aeternam tribuat; Scientia verò sola caritatem perfectissimo modo exercere dicitur, ritò concluditur, quòd etiam ad vitam aeternam abundantius consequendam specialiter conducat. Ut adeo rectè Bernardo S. de dilig. Deo exclamare liceat: *O ingenium amoris, quàm dulciter capis, gloriosè illa quens, ab oneras, fortiter stringis, prudenter eruas! O felix quo oritur strenuitas morum, puritas affectionum, intellectuum, desideriorum sanctitas, operum claritas, fecunditas, meritorum dignitas, praemiorum sublimitas.*

§. II.

De dignitate Scientiae Asceticae.

I. Etiam hæc dignitas facillè ex objecto Scientiae colligitur; si enim tantò quævis scientia dignitas, quantò honestius, digniusque objectum habet, profectò dignitatem Scientiae Asceticae inesse oportet, eam docet virtutem, à qua omnis dignitas & honor dicitur ortum habet; verè enim *quantitas cuiusque*